

Synpunkter på förslaget till Partille lokal miljömål

Synpunkterna är inte heltäckande utan fokuserar på idéer som diskuterats i styrelsen och i hemmen hos deltagarna.

Miljömål fokuserar på den ekologiska aspekten för att uppnå en hållbar samhällsutveckling. Det innebär att åtgärder behöver sättas in på en lång rad av områden. Åtgärder som har pratats om i åtskilliga år utan att de genomförts. Eftersom de allmänna målen snart ska vara uppnådda och många är beroende av att lokala åtgärder vidtas är det viktigt att målen är konkreta, kan mätas och kan följas upp. Därför kan inte mål som:

Ska inte öka, ska inte minska, får inte försämrats (när förbättringar behövs) etc. inte mätbara/eller för dålig ambition.

Klimat

Vägtrafik

År 2020 ska utsläppen av växthusgaser från vägtrafiken minskat med minst 40 procent jämfört med 1990.

År 2030 ska utsläppen av växthusgaser från vägtrafiken minskat med minst 80 procent jämfört med 1990.

Detta är i stort sett samma mål som man satt upp regionalt.

Eftersom detta mål inte kan klaras enbart med andra drivmedel och bättre teknik måste biltrafikgynnande åtgärder såsom olika utbyggnader för biltrafik hejdas och näst intill upphöra. Det låter sig göras eftersom vägnätet redan näst intill är utbyggt till fullo. Detta bör vara ett lokalt mål.

Information till kommuninvånarna om hur man kan bli en klimatsmart konsument

Regionalt ska växthusgaserna från vår konsumtion minska med 30 procent från 2010 till 2030.

Lokalt bör ett mål vara att inom nästa mandatperiod informera kommuninvånarna med sätt som har förutsättningar att nå alla, om hur man kan göra för att bli en klimatsmart konsument. Detta material bör kunna tas fram gemensamt i regionen/mellan kommuner/eller lokalt.

Frisk luft

Regionala mål:

År 2020 ska utsläppen av kvävedioxider (NO_x) ha minskat till 17 000 ton per år.

Detta borde gå att räkna om till vilket lokalt åtagande som är lämpligt och också till en lämplig tidsrymd.

År 2020 ska utsläppen av flyktiga organiska ämnen (VOC) ha minskat till 29 000 ton per år.

Som ovan.

År 2020 ska utsläppen av partiklar (PM_{2,5}) ha minskat till 2 500 ton per år.

Som ovan.

Giftfri miljö

Regionala mål

Minskning av farliga ämnen i samband med reningsverk.

Minskad förekomst av bekämpningsmedel i ytvatten.

Inom området bör ett lokalt/regionalt informationsmål upprättas.

År 2020 ska andelen certifierade ekologiska livsmedel utgöra minst 50 procent av den offentliga sektorns totala livsmedelsbudget.

Naturskyddsföreningen har upprepade gånger föreslagit att kommunens upphandling av ekologiska livsmedel ska öka. Nu bör ett mål beräknas för att lokalt uppnå samma mål som det regionala 2020. Vill man ha annan tidsangivelse för målet går det att räkna om på lämpligt sätt.

Levande sjöar och vattendrag

2:a st sid 31 levande sjöar och vattendrag sista meningen. "Säveån "med biflöden" är betydelsefull för häckning av

Allmänt mål om tillgänglighet till vatten inte lämpligt. Alltför stor tillgänglighet kan skada växt- och djurlivet. Tillgänglighetsanpassning bör också ske varsamt.

Försurningsmål om pH 6 är kanske inte lämpligt. Innan sjöarna blev antropogent försurade hade de ett "naturligt" pH-värde. Kanske är det ett naturligt pH-värde som är eftersträvänsvärt?

Strandskyddet måste hävdas för att skydda växt och djurlivet.

I diskussionen om Sävåns naturvärde bör alltid erinras om andra värden än fisket även om det indikerat högt värde i sig. Förutsättningarna för ett högt naturvärde i Sävån är beroende av naturen i åns omgivning, vilket också bör framgå.

Myllrande våtmarker

Regionalt mål:

År 2020 ska markanvändning såsom skogsbruk, vägbyggnation, och annan exploatering ske på ett skonsamt sätt så att inte våtmarker påverkas negativt.

Kommunen bör ha lokala mål att färdigställa manualer för olika avdelningar så att denna påverkan minskar kraftfullt. Det är också viktigt att följa upp gjorda åtgärder ur ekologiska aspekter inte minst när det blivit fel. Vad som sker vid olika åtgärder och vilka skyddsåtgärder som är lämpliga eller vilka åtgärder som ska undvikas bör ingå i manualen.

Samtliga våtmarksområden som ingår i Myrskyddsplanen ska ha ett långsiktigt skydd år 2020. För Partilles del handlar det om Maderna – Haketjärn.

Lokalt bör ett mål om att vara länsstyrelsen behjälplig i det pågående arbetet upprättas. (Om det inte redan är försent)

Lokalt mål om förbättrade förutsättningar för strandängsberoende fåglar kan upprättas. Översyn av möjligheten i partier av Sävåns stränder bör tas i beaktande.

Levande skogar

Regionalt mål:

Arealen äldre lövrik skog, arealen gammal skog och mängden hård död ved ska fortsätta öka på produktiv skogsmarksareal utanför reservat.

Övergången till hållbart skogsbruk är viktigast i vår kommun för att bevara och skydda biologisk mångfald. Ungefär hälften av de hotade arterna är skogsbundna.

Kommunen bör upprätta en skogsanvändningspolicy med utgångspunkt i ekologisk användning av skogen och att all natur i Partille är tätortsnära. Målet kan formuleras så att det sker inom nästa mandatperiod. Partilles skogar görs levande genom främjande av biologisk mångfald och genom att i ett regionalt perspektiv hålla den tillgänglig för människor. Det innebär varsamt skötsel av rekreativt skogsbruk med stor biologisk mångfald, variationsrik och med höga naturvärden. Detta ska ske genom omvandling av Partille kommuns produktionsklassade skogar till skogar klassade med målet att främja höga

naturvärden. Kalhuggna ytor undviks helt. Istället kan i vissa fall föryngring ske i smala "rännor" eller luckor utifrån topografi och där olika trädslag lämpar sig med hänsyn till befintliga träd och markens förutsättningar vid varje enskild plats. Gjorda inventeringar och andra studier i fritidsområden och naturområden såsom kartläggning av viktiga arter- djur, fåglar, växter, lavar mm bör sammanföras med nya skogsskötselplaner på ett sätt som ger översikt och förståelse för skogens biologi och andra intressen för invånarna.

Skötseln av skogen görs genom varsam gallring och "plockande" av en del fullvuxna träd på så sätt att olikåldrig skog, rik på undervegetation, fullvuxna- och gamla träd blandade med överbryggande områden av helt orörda partier. Redskap och maskiner för trädfällning, avverkning och transport ska vara speciellt avsedda för mycket liten markpåverkan. Inslaget av lövträd ska öka.

Om askspridning ska ske i skogsmark måste förutsättningarna vara väl underbyggda eftersom askspridning väsentligt kan påverka växter och djur i vissa typer av områden.

Noteras att all skogsmark i Partille bedöms vara tätortsnära. Riktigt all skog i Partille har för närvarande inte högt ekologiskt värde. Som exempel kan nämnas att i ett område som Björnekullen finns stora partier med tätortsnära skog som enligt detta mål inte bör tas i anspråk. Här behövs en koppling mellan inventeringen som bör ske så att stora delområden värderas enligt de relativt nya i landet gemensamma naturvärdesklasserna. Områden med de två mest värdefulla klasserna tas inte i anspråk för någon typ av exploatering. Detta bör vara ett lokalt mål. Det första är intressant ur nationell synpunkt. Där har vi Maderna och Säveån. I övrigt är det klass 2 som kan vara aktuell i olika områden.

5.2. Närheten till naturområden från förskolor, skolor och bostäder bör anges med mål om avstånd till "litet område" inom 400 meter "större område" inom 1000 meter.

5.3. På något sätt bör beskrivas vad som är "starka övervägande samhällsintressen" eftersom alla exploateringsintressen lätt blir sådana om man inte tydliggör detta. Kompensationen som står efteråt går oftast inte att utföra utan blir mestadels gynnande av något annat än det som var. (Inte fel om inget annat alternativ finns). Kompensation får alltså inte tas som någon ersättning till en rik och mångfaldig befintlig miljö.

5.13. Förslag: "Från och med antagandet av miljömålen ska den fysiska planeringens påverkan...." "Strandskydd ska inte släckas ut."

Ett rikt odlingslandskap

Regionala mål:

År 2020 ska minst 70 000 ha ängs- och betesmarker bevaras och skötas på ett sätt som gynnar deras värden. Av arealen ska ängsmark utgöra minst 1500 ha.

Vi bör upprätta mål om arealbeskriven ängs- och betesmark Lexbydal, Sävån, Maderna, Öjersjö etc.

År 2020 ska den totala arealen åkermark inte ha minskat med mer än 200 ha jämfört med 2015, för att så långt det är möjligt kunna användas i livsmedelsproduktionen.

Lokalt mål om att inte minska åkerarealerna bör sättas. Det lilla vi har bör kvarstå.

År 2020 har andelen ekologisk produktion ökat till 30 procent certifierad areal åkermark.

Mål om ökad ekologisk produktion bör sättas. Detta kan formuleras lite luddigt eftersom det är beroende av många parametrar där kommunen inte kan styra alla. För att nå detta mål bör kontakt tas med Kåhögs jordbruk och eventuellt avtal upprättas som gynnar ekologisk produktion.

Mål om kulturbärande skydd av bland annat stenrösen, stengårdsgårdar och gamla torprester bör poängteras och anges i miljömålen i samarbete med kulturavdelningen på kommunen.

Förslag till mål: 1.3. "Andelen miljömässigt hållbara inköp ska öka till 2020 jämfört med 2016." Om målet ska ha någon betydelse måste en ambitiös måttsättning av målet ske.

Sid 30 sista st odlingslandskap. Vi tror inte att allmänheten vet vad epifyter är för något.

God bebyggd miljö

Regionala miljömål:

År 2020 ska ny sammanhållen bebyggelse såsom arbetsplatser, skolor, bostäder, service, kultur- och fritidsverksamhet lokaliseras så att alla funktioner kan nås till fots eller med cykel. Där det inte är möjligt finns kollektivtrafik inom gång- eller cykelavstånd.

Lokalt mål i sammanhanget sätter avstånd till hållplats, tar upp cykelparkeringsnorm, lämnar utrymme för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt kollektivtrafikreservat i samband med ny bebyggelse i Vallhamra etc.

År 2025 ska 40 procent av invånarnas resor göras med kollektivtrafik.

Här kan många delmål ställas, om turtäthet, om information, om förbättringar, om pålitlighet etc. Många ställs av Västtrafik och behöver kanske inte ställas igen. Men för att klara miljömålen måste biltrafiken minska, vilket även här är ett lämpligt mål att ställa lokalt. Det kan ställas genom att inte bygga ut för bilar i den omfattning som man gör idag. Lägre parkeringsnormstal: Utarbeta nya parkeringsnormer med lämpliga lägre parkeringsnormskrav under nästa mandatperiod, m.m.m.

År 2020 ska avståndet till närmsta tillgängliga grön- eller vattenområde om minst 1 ha, inte vara större än 300 meter från bostäder, skolor och förskolor. Det är viktigt att den bostadsnära naturen innehåller kvaliteter så att den kan tillfredsställa människans behov av rofylldhet, naturupplevelser, lek och umgänge.

Lokalt mål om ekologisk kvalitet bör ställas. Kan vara att träd ska sparas, att träd tillåts bli riktigt gamla, att tät undervegetation tillåts, att fallna träd och grenar i stor utsträckning får ligga kvar (området ska inte städas från naturligt förekommande organiskt material). Områdets förutsättningar blir till syvende och sist avgörande för vad som bör ske. En policy och manual bör upprättas under mandatperioden.

Senast år 2020 ska ekosystemtjänster synliggöras i ÖP:n, DP:n och vägplaner.

Lokalt mål bör sättas med lämpliga kortare tider än 2020. Lämpligen inom nästa mandatperiod.

År 2020 ska tätorter och annan bebyggd miljö, anläggningar och transportinfrastruktur utvecklas utan att tätortsnära skogsmark som har högt socialt/ekologiskt värde eller att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk så att möjligheten till stadsnära odling och rekreation inte försämras.

År 2020 ska den totala energianvändningen per uppvärmd arealenhet i bostäder och lokaler minska med 25 procent och till år 2030 med 50 procent jämfört med användningen 1995.

Inspiration kan hämtas från många håll inte minst ifrån Alingsås. Lokalt mål bör vara att kommunen producerar ett antal passivhus bl a. Successiv minskning från boverkets allmänna regler bör också vara ett mål. Lämpligt kan vara att ta ett steg med kontrollerbara bostäder under nästa mandatperiod.

Bebyggelse och infrastruktur ska lokaliseras och utformas med hänsyn till extrema väderhändelser och den pågående klimatförändringen.

Sjöar och vattendrag kan ses som levande. De är dynamiska på många sätt. För bebyggelsens och vattendragens, sjöarnas skull skall det vara god buffert till dessa vatten. Det lokala målet är att inte bygga i närheten av Säveån. Tillräcklig skada har redan skett.

Inom kommunen bör en resepolicy upprättas som 1) minskar resandet 2) minskar resandet med flyg och bil, anger avstånd där gång och cykel bör vara de prioriterade transportsätten samt se till att cyklar finns lättillgängliga för de anställdas transportbehov i tjänsten.

1.5. ”Andelen miljömässigt hållbara placeringar ska öka till 2020 jämfört med 2016.” En ambitiös måtsättning måste ske om målet ska vara meningsfullt.

2.5. bör styras så långt kommunen har rätt att göra det. I till exempel exploateringsavtal kan energiambitioner införas.

2.6. till 2.8. Behöver mått för ambitionerna.

+ i egen bebyggelse i Partillebos bostäder och kommunala lokaler bör mål kunna upprättas både för befintliga lokaler och i nybyggnation.

++ solenergi av olika slag bör kunna ingå i ambitionen att minska fossilbränsleanvändning.

+++ användning av passivhus i bebyggelse bör kunna ske.

3.1. ”Förekomsten av gifter i barns vardag ska minimeras.” – Förslag: I avsikt att få bort så mycket som möjligt ska genomgång av förskolor och skolor i kommunen ske så att det är klart senast under nästa mandatperiod.

3.6. Förslag: 2017 ska radonmätningar erbjudas alla bostäder i kommunen.

3.7. Förslag: ...genom lämplig vegetation.

3.8. Bör prövas med någon slags mått annars är det bara en luddig utsaga.

4.1. Olycklig formulering ”där det krävs för en naturlig utveckling” ingen vet vad en naturlig utveckling betyder!

4.2. Förslag: stryk mening nummer två. Första meningen lämnar i sig en öppning för undantag.

4.4. Behövs något mått för att ge någon betydelse.

4.6. Kan anges i ton eller motsvarande för att lättare förstås.

4.7. Står inte första meningens mål mot andra meningens mål? Näringen tas normalt omhand genom kompostering. När biogasproduktion skett har växtnäringsinnehållet minskat radikalt.

4.8. och 4.9. Några mål om hur detta ska gå till bör finnas. Vi föreslår informationsmål under nästa mandatperiod.

Ett rikt växt- och djurliv

Regionala mål:

År 2020 ska vardagslandskapet uppvisa ökning av antalet arter.

För att åstadkomma det måste det lokala arbetet för ökad biologisk mångfald öka. Det kan handla om att anlägga biotoper i vardagslandskapet som dammar, att ha betesmarker intill Säveån, att göra faunadepåer, att lämna vegetationen orörd vid våtmarker etc.

De största negativa effekterna när antalet arter har minskat är:

- 1) det industrialiserade skogsbruket
- 2) det moderna jordbruket
- 3) samhällelig exploatering

I nu nämnd ordning. Ska trendbrott ske måste skogsanvändningen ske med ekologisk inriktning.

Se lokalt mål för levande skogar.

Ska trendbrott ske i jordbruket måste nedläggningen av enheter upphöra samtidigt som marken används med större ekologisk inriktning.

Se lokalt mål för ett rikt odlingslandskap.

Ska trendbrott ske inom samhällelig exploatering måste infrastruktur och annan samhällsbyggnation miljöanpassas i betydande omfattning. I detta ingår skötsel av våra gröna områden såsom parker, rondeller, vägkanter mm.

Inom en mandatperiod bör kommunen ha upprättat en policy med åtföljande manual för miljöanpassat byggande.

I policyn bör ingå att skydda marker från exploatering av olika slag. I det sammanhanget bör ett mål vara att göra området vid Finngösa till naturreservat.

År 2020 ska miljön för pollinerare inte försämrats, baserat på att: Antalet arter av vildbin ska ha ökat, jämfört med utgångsläget år 2010. Antalet tambisamhällen som dör under vintern ska ha minskat till mindre än 10 procent.

Ungefär en tredjedel av våra vildbin har försvunnit och tambisamhällena drabbas allt som oftast av plötslig död.

Vi har noterat att rondellen vid kommunhuset har planterats med blommor som gynnar pollinerare. Om detta förebådar en ny inslagen väg ser vi detta med tacksamhet.

De lokala målen bör vara att anlägga blomrika vägkanter, att ge parkavdelningen i uppdrag att i sina åtgärder öka anpassningen till pollinerare i planteringar och liknande, att ”störa” i lämpliga kantzoner för att öka yngelkammarmöjligheterna för vildbin, att bygga och sätta ut bihotell på lämpliga platser. Förutom att ge gynnsamma villkor för den som vill odla tambin till exempel på kommunens mark bör tillsyn av bekämpningsmedelsanvändning ske. Rådgivning om alternativa metoder både vid tillsynsobjekt och till allmänhet med trädgårdar bör ske. Inom nästa mandatperiod? Plötslig bidöd bland tambin kopplar de flesta forskare till bekämpningsmedel.

År 2020 ska förekomsten av skyddsvärda träd vara känd i samtliga kommuner och markägarna informerade om trädens värde.

Lokalt mål under nästa mandatperiod?

År 2020 ska förekomsten av främmande arter i kommunen inte ha ökat, jämfört med tidigare undersökningar från år 2009.

Det som känns väldigt aktuellt är att formulera ett lokalt informationsmål.

5.14. Åtgärdsplan behövs. Se våra förslag på annan plats.

5.15. Åtgärdsförslag behövs. Hur ska detta mätas?

5.17. och 5.18. Finns det inte en tid satt av vattenmyndigheten?

5.20. Bör följas upp med åtgärdsförslag. Se några av våra förslag på olika platser i texten.

Sid 28 Ett rikt växt- och djurliv 5 st, strömstare, forsärla, vattenfladdermus, dvärgfladdermus, vitrapunkel, fågelarv, klockgentiana, kambräken, svinrot?